

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยดำเนินการเป็น 2 ระยะ และนำเสนอตามลำดับดังนี้

การวิจัยระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการจำเป็นด้านอาชีพของคนพิการ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรในการศึกษา สำหรับการศึกษทำการรวบรวมข้อมูลจากประชากรคนพิการที่อยู่ในวัยทำงาน (อายุ 18 ปี ขึ้นไป) ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามรายละเอียดดังนี้

จังหวัด	การมองเห็น	การได้ยิน/ สื่อความหมาย	การเคลื่อนไหว/ ร่างกาย	ทางจิตใจ/ พฤติกรรมหรือ อติตติก	ทางสติปัญญา	ทางการเรียนรู้	พิการซ้อน	รวม
กาฬสินธุ์	2,092	1,967	4,401	913	721	63	1,653	11,810
ขอนแก่น	4,432	4,426	13,013	2,643	2,142	10	2,876	29,542
ชัยภูมิ	3,171	8,064	11,462	1,581	1,364	4	1,582	27,228
นครพนม	1,801	2,345	6,213	1,819	964	14	1,110	14,266
ร้อยเอ็ด	4,615	3,969	10,479	2,232	1,614	5	2,686	25,600
ศรีสะเกษ	3,854	4,686	13,950	2,818	2,226	29	1,759	29,322
สกลนคร	3,208	3,521	8,948	2,008	1,305	19	1,801	20,810
สุรินทร์	7,518	3,983	14,632	1,710	1,477	15	3,205	32,540
หนองคาย	2,185	2,267	6,503	1,202	927	13	1,376	14,473
นครราชสีมา	6,278	4,325	17,416	2,690	2,985	17	2,744	36,455
บึงกาฬ	0	2	2	0	0	0	1	5
บุรีรัมย์	4,792	5,880	17,835	2,263	1,549	15	3,482	35,816
มหาสารคาม	2,700	2,420	7,144	1,684	1,180	14	1,033	16,175
มุกดาหาร	681	1,108	2,064	834	295	1	506	5,489
ยโสธร	3,061	1,633	5,131	1,084	542	2	2,216	13,669
หนองบัวลำภู	1,315	1,175	4,923	676	648	10	470	3,217
อำนาจเจริญ	646	1,105	2,040	314	342	3	1,521	5,971
อุดรธานี	1,715	1,600	5,946	817	1,223	5	1,719	13,025
อุบลราชธานี	4,171	4,405	10,894	1,594	1,978	5	1,815	24,862
รวมทั้งสิ้น	58,235	58,881	162,996	28,882	23,482	243	33,555	360,275

ที่มา : สถิติข้อมูลคนพิการที่จดทะเบียนแล้ว และมีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำแนกตามจังหวัด ประเภทความพิการ ตั้งแต่วันที่ 1 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2537 ถึงวันที่ 31 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2554 จากฐานข้อมูลทะเบียนกลางคนพิการ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

สำหรับประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดขอบเขตการศึกษาจากผู้พิการใน 3 จังหวัดที่เป็นที่ตั้งของศูนย์การศึกษาพิเศษระดับเขต ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย จังหวัดขอนแก่น (ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 9) จังหวัดอุบลราชธานี (ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 10) และจังหวัดนครราชสีมา(ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 11) เพราะเป็นจังหวัดที่ดูแลรับผิดชอบศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดต่างๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามรายละเอียดดังนี้

ลำดับที่	ประเภทความพิการ	ขอนแก่น	อุบลราชธานี	นครราชสีมา	รวม
1.	พิการทางการมองเห็น	4,432	4,171	6,278	14,881
2.	พิการทางการได้ยิน/สื่อความหมาย	4,426	4,405	4,325	13,156
3	พิการทางการเคลื่อนไหว/ร่างกาย	13,013	10,894	17,416	41,323
4.	พิการทางจิตใจ/พฤติกรรมหรือออทิสติก	2,643	1,594	2,690	6,927
5.	พิการทางสติปัญญา	2,142	1,978	2,985	7,105
6.	พิการทางการเรียนรู้	10	5	17	32
7.	พิการซ้อน	2876	1,815	2,744	7,435
รวม		29,542	24,862	36,455	90,859

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการใช้ตารางสำเร็จรูปของ ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1973) เมื่อ

- n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
- N แทน จำนวนประชากร
- e แทน ความคาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้น
- แทนค่า จากสูตร

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

$$N = \frac{90859}{1 + 90859 (0.05 \times 0.05)}$$

$$= 397.67$$

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวนประมาณ 400 คน และจำแนกตามประเภทคนพิการได้ดังนี้

ลำดับที่	ประเภทความพิการ	ขอนแก่น	อุบลราชธานี	นครราชสีมา	รวม
1.	พิการทางการมองเห็น	19	18	27	64
2.	พิการทางการได้ยิน/สื่อความหมาย	19	19	19	57
3	พิการทางการเคลื่อนไหว/ร่างกาย	57	48	77	182
4.	พิการทางจิตใจ/พฤติกรรมหรือออทิสติก	12	7	12	31
5.	พิการทางสติปัญญา	9	9	13	31
6.	พิการทางการเรียนรู้	1	1	1	3
7.	พิการซ้อน	12	8	12	32
รวม		129	110	161	400

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้พิการ สภาพปัจจุบันความต้องการจำเป็นด้านอาชีพและปัญหาในการประกอบอาชีพของคนพิการในวัยทำงาน ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานะภาพ การดำรงชีวิต ประเภทของความพิการ ลักษณะความพิการ ประเภทของอาชีพ จำนวนรายได้/เดือน ที่อยู่ ภาระหนี้สิน การรับบริการกู้ยืมกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพผู้พิการ และข้อมูลการรับบริการแนะแนวอาชีพ สภาพปัจจุบันได้แก่ ได้แก่ งานที่มีนายจ้าง งานที่ไม่มีนายจ้าง การรวมกลุ่มอาชีพ และความต้องการจำเป็นด้านอาชีพ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการสร้างและพัฒนาตามขั้นตอน ดังนี้

ศึกษางานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องตลอดจนได้ลงไปสอบถามสภาพคนพิการกับสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการกำหนดโครงสร้างของแบบสอบถาม

3.1 กำหนดเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อนำมาเป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดได้แบบสอบถาม 1 ชุดประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้พิการ

ส่วนที่ 2 สภาพปัจจุบันและความต้องการ

ส่วนที่ 3 แนวทางการแก้ไขและพัฒนา

3.2 และร่วมพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาในกลุ่มคณะผู้วิจัย หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างและให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง 3.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด เพื่อสังเกตปฏิกิริยาของผู้ตอบแบบสอบถามว่ามีความเข้าใจในข้อความหรือไม่ รู้สึกว่าแบบสอบถามนี้ถามได้ครอบคลุมและมีประโยชน์ต่อผู้พิการหรือไม่ ผู้พิการใช้เวลาในการตอบนานหรือไม่ แล้วนำข้อมูลส่วนที่เป็นแบบประมาณค่าไปหาค่าค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Alpha Cronbach Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเท่ากับ 0.82

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

4.1 ติดต่อเจ้าหน้าที่สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดขอนแก่น อุบลราชธานี และนครราชสีมา ในเดือน กันยายน พ.ศ.2555 เพื่อขอข้อมูลเกี่ยวกับผู้พิการในแต่ละจังหวัด

4.2 ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังผู้พิการตามที่อยู่ของผู้พิการให้ไว้ตามฐานข้อมูลทะเบียนคนพิการ จำนวน 800 ฉบับ พร้อมแนบซองติดแสตมป์ที่เจ้าหน้าที่กำหนดถึงผู้วิจัย เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับถึงผู้วิจัย ดำเนินการระหว่างวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ.2555 ถึงวันที่ 15 ธันวาคม 2555

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

5.1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการประกอบอาชีพของคนพิการในวัยทำงาน โดยหาค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และนำเสนอเป็นตารางและแผนภูมิ

5.2 ศึกษาแนวทางการประกอบอาชีพของคนพิการในวัยทำงาน โดยค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และนำเสนอเป็นตารางและแผนภูมิ

สำหรับแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) จะให้ค่าคะแนนความคิดเห็น ดังนี้

มากที่สุด	ให้มีค่าคะแนนเท่ากับ	5
มาก	ให้มีค่าคะแนนเท่ากับ	4
ปานกลาง	ให้มีค่าคะแนนเท่ากับ	3
น้อย	ให้มีค่าคะแนนเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	ให้มีค่าคะแนนเท่ากับ	1

และแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51-5.00	มากที่สุด
3.51-4.50	มาก
2.51-3.50	ปานกลาง
1.51-2.50	น้อย
1.00-1.50	น้อยที่สุด

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละและค่าเฉลี่ย

การวิจัยระยะที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการจำเป็นด้านอาชีพและปัญหาในการประกอบอาชีพสำหรับบุคคลออทิสติก: กรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่น เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพโดยใช้การศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม

6.1 กลุ่มเป้าหมาย เลือกเจาะจงจากผู้ปกครองของบุคคลออทิสติก 7 คนและครูผู้สอนงานอาชีพสำหรับบุคคลออทิสติก 7 คน ของศูนย์วิจัยและพัฒนาการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนรวมสำหรับบุคคลออทิสติกโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น

6.2 ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วยสภาพการจัดการศึกษา ความต้องการจำเป็นด้านอาชีพและปัญหาในการฝึกอาชีพของบุคคลออทิสติก

6.3 เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์และประเด็นคำถามสำหรับการสนทนากลุ่ม อย่างละ 1 ชุด

6.4 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ มีขั้นตอนการสร้างและพัฒนา ดังนี้

1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการศึกษาความต้องการ การพัฒนาหลักสูตร การสร้างแบบสัมภาษณ์และการจัดสนทนากลุ่ม

2) นำร่างแบบสัมภาษณ์และประเด็นคำถามสำหรับการสนทนากลุ่ม เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอความเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยและความเหมาะสม เพื่อปรับปรุงแก้ไขร่างประเด็นการสนทนากลุ่ม ก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3) จัดเตรียมเครื่องมือที่ใช้ประกอบการสนทนากลุ่ม ได้แก่ กล้องวิดีโอ เครื่องบันทึกเสียง กล้องถ่ายภาพดิจิทัล อุปกรณ์ในการจดบันทึก รวมทั้งจัดทำแบบบันทึกประเด็นการสนทนากลุ่ม

6.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยติดต่อผู้ปกครองของบุคคลออทิสติก และครูผู้สอนงานอาชีพสำหรับบุคคลออทิสติก เพื่อกำหนดวันและเวลาและสถานที่สำหรับการจัดสนทนากลุ่มกับผู้ปกครอง 2 ครั้ง และครูผู้สอนงานอาชีพสำหรับบุคคลออทิสติก 1 ครั้ง และขอสัมภาษณ์ผู้ปกครอง

6.6 การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่รวบรวมได้ทั้งหมดมาอ่านอย่างละเอียดและจัดทำดัชนี (index) ตามกรอบแนวคิดการวิจัยและตัวแปรที่ต้องการศึกษา แล้วนำมาวิเคราะห์ จัดหมวดหมู่ เรียงเรียงและนำเสนอตามลำดับหัวข้อดังนี้

6.1 องค์กรหรือหน่วยงานในเขตอำเภอเมืองขอนแก่นที่ดูแลบุคคลออทิสซึมในวัยทำงาน

6.2 ความต้องการจำเป็นด้านอาชีพและปัญหาในการฝึกอาชีพสำหรับบุคคลออทิสติก

6.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าความถี่และร้อยละ